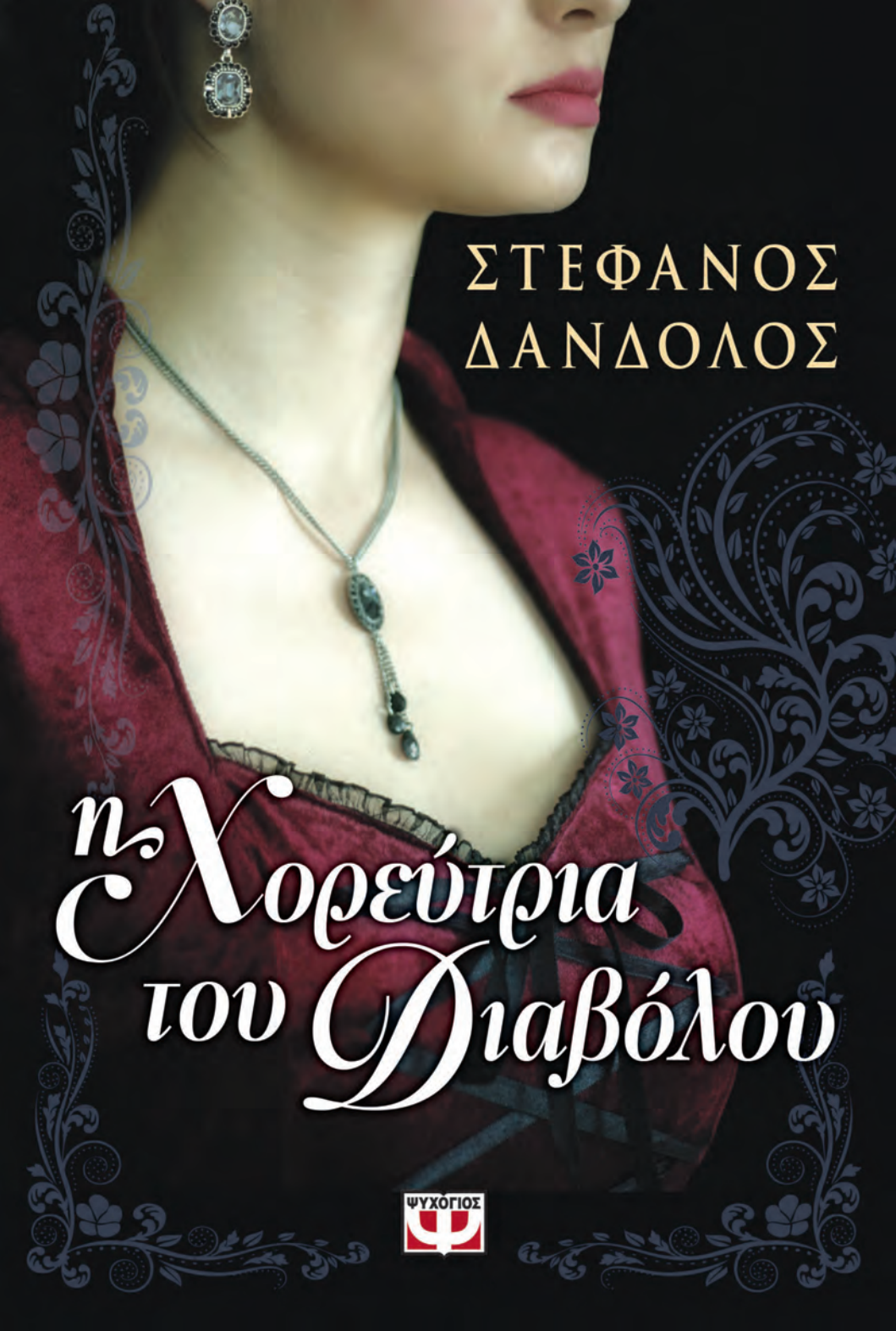

ΣΤΕΦΑΝΟΣ
ΔΑΝΔΟΛΟΣ

η Χορεύτρια
του Διαβόλου

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Η Χορεύτρια του Διαβόλου**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Στέφανος Δάνδολος
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Άννα Μαράντη
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΟΦΥΛΛΟΥ: Χρυσούλα Μπουκουβάλα
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ελένη Σταυροπούλου
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΟΠΙΣΘΟΦΥΛΛΟΥ: Μόλος Λέσβου, 1920 (καρτ ποστάλ)
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Άγγελος Ελεύθερος & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Κωνσταντίνα Παναγιώτου & ΣΙΑ Ο.Ε.

© Στέφανος Δάνδολος, 2013
© Φωτογραφίας εξωφύλλου: Iona Wellmann/Trevillon Images UK
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2013

Πρώτη έκδοση: Φεβρουάριος 2013, 8.000 αντίτυπα

ISBN 978-618-01-0066-2

*Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά
και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.*

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Έδρα: Τατοΐου 121
144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Μαυρομιχάλη 1
106 79 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Head office: 121, Tatoiou Str.
144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 1, Mavromichali Str.
106 79 Athens, Greece
Tel.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΔΑΝΔΟΛΟΣ

*η Χορεύτρια
του Διαβόλου*

ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Υπνοβάτες του Σεπτέμβρη, μυθιστόρημα, 1996,

Εκδόσεις Δελφίνι

Ο Περίγελος των Αγίων, μυθιστόρημα, 1997,

Εκδόσεις Δελφίνι

Αγάπη σε Δυο Σταγόνες Όνειρο, νουβέλες και διηγήματα, 1999,

Εκδόσεις Πατάκη

Και Φόρεσαν Χειροπέδες στα Πουλιά, μυθιστόρημα, 2000,

Εκδόσεις Πατάκη

Νάρκισσοι και Κανίβαλοι, μυθιστόρημα, 2002,

Εκδόσεις Καστανιώτη

Νέρων – Εγώ, ένας θεός, μυθιστόρημα, 2004,

Εκδόσεις Καστανιώτη

Το Αγόρι στην Αποβάθρα, μυθιστόρημα, 2007,

Εκδόσεις Καστανιώτη

Ο Τελευταίος Κύκνος, μυθιστόρημα, 2009,

Εκδόσεις Καστανιώτη

Για την Κάλλι

Μέρος Δεύτερο

Ανατολικό Αιγαίο, Ιούλιος 1908

Ολα ξεκίνησαν από μια ψευδαίσθηση. Εκείνη τη μέρα πριν από έντεκα μήνες, στο *Μαριμπάρ*, μου φάνηκε ξεβρασμένη σαν μισοπνιγμένο εξωτικό πουλί, με το φτερό της τσακισμένο. Την είχα, βέβαια, πρωτοδεί στο λιμάνι την άνοιξη και η ονειρική μορφή της έμελλε να στοιχειώσει την ύπαρξή μου. Ωστόσο, ήταν το αυγουστιάτικο δειλινό της γνωριμίας μας που γέννησε μέσα μου την τρομαχτική αυταπάτη ότι η διάσημη χορεύτρια του *Μουλέν Ρουζ*, που στη φαντασία μου έμοιαζε με λαβωμένο πουλί, περίμενε σε όλη της τη ζωή κάποιον σαν εμένα για να ανακαλύψει την πραγματική αξία του έρωτα.

Αυτό, φυσικά, είναι το ημερολόγιο του θανάτου μου και όχι κάποιο ενθύμημα αισθηματικής φύσεως. Ούτως ή άλλως, δεν έχω το χρόνο να αναλωθώ σε λυρικούς στοχασμούς. Το καθεστώς του Χαμίτ πρόκειται πολύ σύντομα να ανατραπεί και μαζί με τη Σολάνζ και τον Γουίλμπορν θα πεθάνει και ο εαυτός μου όπως τον ξέρω μέχρι σήμερα. Εντούτοις, όσο βυθιζόμαστε στην καρδιά του σκότους τόσο πιο έντονα αισθάνομαι την ανάγκη να ξεδιαλύνω τα βήματα που με οδήγησαν σε αυτό τον κόσμο από άμμο και ομίχλη. Έτσι, δεν είναι τυχαίο, υποθέτω, που επιστρέφω σ' εκείνη τη μέρα. Όλα όσα θα έφερναν τα πάνω κάτω στη ζωή μου τους επόμενους μήνες χρωστούν την ύπαρξή τους στο παραλήρημα της ανόητης καρδιάς μου. Αν δεν είχα πέσει τότε τόσο πρόθυμα στα δίχτυα της, ούτε θα έφταναν να κινδυνεύω από

τους φονιάδες του σουλτάνου, ούτε θα βρισκόμουν σήμερα σε αυτό τον ανεμοδαρμένο τόπο, επιφορτισμένος με την αποστολή να μεθοδεύσω μια δολοφονία και μια εξαφάνιση.

«Πιστεύετε στο αληθινό πάθος;» με είχε ρωτήσει, διαισθητικά θαρρείς, μόλις της εξομολογήθηκα ότι θέλω να γίνω συγγραφέας.

«Πιστεύω στην αληθινή αγάπη», της απάντησα, σχεδόν τρέμοντας.

«Το ίδιο είναι», μου είπε. «Θα γίνετε σπουδαίος συγγραφέας, λοιπόν. Και μην εκπλαγείτε αν σας ερωτευθώ κάποτε. Είμαι ιδιαίτερα ευάλωτη απέναντι στους σπουδαίους συγγραφείς».

Για να φτάσουμε να μιλάμε περί πάθους και συγγραφέων, έπειτα από μήνες άκαρπων προσπαθειών μου να τη συναντήσω στα περίχωρα των Θεραπειών, είχε χρειαστεί η διαμεσολάβηση του διευθυντή του *Μαριμπάρ*, ενός Εγγλέζου ονόματι Χόπκινς, ο οποίος, κατόπιν δικής μου παράκλησης, με σύστησε, λέγοντάς της: «Δεσποινίς Νταλμόν, τούτος ο νέος είναι ίσως ο πλέον ένθερμος θαυμαστής σας στην Ανατολή». Η Σολάνζ έτεινε νωχελικά το χέρι της προς το μέρος μου, αφήνοντας το χαμόγελό της να φλογίσει τα ασημένια κύματα που έσκαγαν στην ακτή.

Ξαναφέρνοντας στο νου μου εκείνες τις στιγμές, μπορώ να δω ολοκάθαρα τι με έσυρε στη μοιραία αυταπάτη: δεν ήταν παρά η πεποίθησή μου ότι ψυχανεμίστηκα τη μοναξιά της καθώς περίμενα τον κύριο Χόπκινς να με οδηγήσει κοντά της. Μόνο ένας ασήμαντος, φυσικά, θα αποδεικνυόταν τόσο αφελής. Έτσι όπως την παρατηρούσα, όμως, να ατενίζει την προκυμαία, απομονωμένη στην άκρη της βεράντας από τις υπόλοιπες παρέες, μου φάνηκε το πιο μοναχικό πλάσμα στην οικουμένη, θυμίζοντάς μου τη θλιμμένη έκφραση του προσώπου της το απομεσήμερο που την είχα πρωτοδεί στο λιμάνι, περίπου τρεις μήνες νωρίτερα. Η εντύπωσή μου έμελλε, μάλιστα, να ενδυναμωθεί από το γεγονός ότι, μετά την ευγενική χειρονομία του κυρίου Χόπκινς, αποδέ-

χτηκε την πρότασή μου για ένα απεριτίφ, δείχνοντάς μου την άδεια καρέκλα απέναντί της. Αίφνης, ο χρόνος είχε σταματήσει. Το μοναδικό ρολόι που μετρούσε την υπέροχη γαλήνη της ήταν ο κυματισμός της θάλασσας που έγλειφε τις κρυφές πληγές μου. Ήπιαμε κόκκινο κρασί από τα φημισμένα κελάρια του *Μαριμπάρ* και μιλήσαμε κυρίως για μένα, αφού, προς έκπληξή μου, η αποκάλυψη των συγγραφικών φιλοδοξιών μου ερέθισε το ενδιαφέρον της. Δεν είχα, όμως, και πολλά να της πω. Για την ακρίβεια, δεν είχα τίποτα. Τον Ιανουάριο είχα ξεκινήσει να γράφω μια νουβέλα για τον Οράτιο Νέλσον, τον μεγάλο ήρωα της Βρετανικής Αυτοκρατορίας, και οι δεκαοχτώ πυκνογραμμένες σελίδες, από τις τριάντα δύο που θα αριθμούσε εν συνόλω το εγχείρημά μου, είχαν καταλήξει να αποτελέσουν τη βάση της ομιλίας του Αμερικανού Πρέσβη στην Κωνσταντινούπολη, κατά την εκδήλωση προς τιμήν του Άλφρεντ Θάιερ Μαχάν, ειδικού στην παγκόσμια ναυτική ιστορία, με σαράντα χρόνια υπηρεσίας στο Αμερικανικό Ναυτικό, ο οποίος το 1897 δημοσίευσε τους δύο τόμους του αγαπημένου μου έργου, του περίφημου *The life of Nelson: The embodiment of the sea power of Great Britain**. Δεν πίστευα ότι αυτό το οποίο είχα γράψει ήταν άξιο ανάγνωσης, ώσπου είδα τον ίδιο τον κύριο Μαχάν να χειροκροτεί ενθουσιασμένος τον Πρέσβη μας στη διάρκεια εκείνης της λαμπρής βραδιάς, τον Απρίλιο του 1907, για τη συμπλήρωση δέκα ετών από τη δημοσίευση του μνημειώδους έργου του. Είχα αναθαρρήσει από την επιτυχία του κειμένου μου και τις επόμενες εβδομάδες στρώθηκα στη δουλειά, αλλά ό,τι πρόλαβα εντέλει, μέχρι που πρωτοείδα τη Σολάνζ το Μάιο, ήταν ακόμη δεκατέσσερις σελίδες. Μετά δεν είχα το μυαλό να συνεχίσω. Ο Νέλσον ηττήθηκε κι αυτός από τη χορεύτρια του διαβόλου και ως τον περυσινό Αύγουστο είχα σταθεί τόσο

* Η Ζωή του Νέλσον: Η ενσάρκωση της ναυτικής δύναμης της Μεγάλης Βρετανίας.

αδρανής ώστε, όταν κάθισα απέναντί της, κάτω από την κιτρινόμαυρη ομπρέλα του *Μαριμπάρ*, δεν αισθανόμουν ότι βρίσκομαι σε θέση να επιδείξω κάποια αξιομνημόνευτη λογοτεχνική απόπειρα. Έτσι καταπιάστηκα με τις παραμέτρους της πεζής εργασίας μου στην Αμερικανική Πρεσβεία, φροντίζοντας, ωστόσο, να προσδώσω στον άχαρο ρόλο μου ως γραμματέα της βιβλιοθήκης μια πιο δημιουργική απόχρωση, με την αναφορά κάποιων λεπτομερειών που θα της έκαναν ίσως εντύπωση: της είπα πως τα καθήκοντά μου περιλάμβαναν τον προγραμματισμό των φιλολογικών εκδηλώσεων και την καταγραφή των σημαντικών γεγονότων που προβάλλουν οι εφημερίδες της Δύσης.

«Κατέχετε νευραλγική θέση, λοιπόν», σχολίασε. «Τι θαυμάστο για έναν άνθρωπο της ηλικίας σας».

Επηρεασμένος ίσως από το γλυκό κρασί και την άλικη απόχρωση του ήλιου που έσβηνε, εξέλαβα τα λόγια της ως ένδειξη ανταπόκρισης στο φλερτ που χρωμάτιζε τις διαθέσεις μου και, όταν με ρώτησε τι το σημαντικό είχε συμβεί στον κόσμο τους τελευταίους μήνες, μετακίνησα την καρέκλα μου ακόμη πιο κοντά της και ξεκίνησα από την κατάρρευση των τιμών στην αμερικανική αγορά, τον περασμένο Μάρτιο, η οποία ξεπέρασε σε ζημίες τον «Μεγάλο Πανικό» του 1901 και τη «Μαύρη Παρασκευή» του 1869, έχοντας ως αποτέλεσμα να μείνουν χιλιάδες άνθρωποι χωρίς δουλειά εξαιτίας των απολύσεων στις οποίες είχαν προβεί εταιρείες-κολοσσοί όπως η Γκρέιτ Νόρθερν, η Νάσιοναλ Λιντ και η Αμέρικαν Σμέλτινγκ. Είχα περάσει, νομίζω, στο ατύχημα το οποίο είχε συγκλονίσει την Αθήνα, το Μάιο, με τους δεκάδες τραυματίες από την έκρηξη στο συρμό του τροchioδρόμου, όταν, κάνοντας ένα νεύμα αποδοκιμασίας, μου είπε: «Σταματήστε, δεν μπορώ να ακούσω άλλο».

«Με συγχωρείτε», ψέλλισα, «δεν ήθελα να χαλάσω τη διάθεσή σας».

«Ω, δε σας κατηγορώ. Τι σημασία έχει, εξάλλου, η διάθεσή μου

όταν όλα όσα περιγράφετε απεικονίζουν την πραγματικότητα; Για τους ασημαντους ανθρώπους η ζωή δεν είναι παρά ένα σύννεφο που δακρύζει. Βροχή και πάλι βροχή. Πείνα, αρρώστιες, αίμα. Και θάνατος παντού. Μου επιτρέπετε να σας εκμυστηρευθώ κάτι;» είπε, στυλώνοντας για πρώτη φορά τόσο έντονα τα μάτια της πάνω μου – και με φόντο αυτούς τους λυπημένους πλανήτες συνειδητοποίησα με κομμένη την ανάσα ότι ήταν πλασμένη για να γίνει δική μου: «Όταν χορεύω, αισθάνομαι ότι μπαίνω στο σύννεφο. Τότε καμιά βροχή δεν μπορεί να με αγγίξει, γιατί, πολύ απλά, νιώθω ότι βρίσκομαι μέσα του και όχι κάτω από αυτό. Καταλαβαίνετε; Η δική μου ασημαντότητα εξαγνίζεται χορεύοντας. Έτσι μόνο καταπολεμώ την πραγματικότητα».

«Θα σας πρότεινα, λοιπόν, να μην εγκαταλείψετε το σύννεφό σας», της ψιθύρισα τρυφερά, πάντοτε σε άπταιστα γαλλικά. «Ο κόσμος δεν προβλέπεται να γίνει λιγότερο σκληρός για πλάσματα σαν κι εσάς».

Πίσω από το αχνό, αμήχανο χαμόγελό της διέκρινα ίχνη έκπληξης, καθώς μου φάνηκε ότι όλες οι πιθανές αποκρίσεις που περίμενε από έναν άνδρα είχαν μόλις διαψευστεί από το γεγονός ότι κάποιος είχε προσπεράσει τον κατακλυσμιαίο εξωτισμό της και τη μυθική ομορφιά της, σκαλίζοντας με τα φαγωμένα νύχια του το βαθύ κομμάτι μέσα της που ήταν πλασμένο από γυαλί. Αν πράγματι άρχισαν όλα από αυτό το σημείο, για να κορυφωθούν τρεις μέρες αργότερα με φόντο το αίμα της θάλασσας, πάνω στη γέφυρα του Γαλατά, τότε με είχε ήδη σκιάσει το δικό μου σύννεφο που δακρύζει. Πάντως, ακούγοντάς τη να μου λέει ότι έπρεπε να φύγει –προφανώς για ένα από τα σαλόνια στα οποία βρέχει χρυσάφι–, άδραξα το κουράγιο να της ζητήσω να ξαναβρεθούμε. «Γιατί όχι;» είπε, αφού έμεινε σιωπηλή για λίγο. «Ίσως, ως μελλοντικός σπουδαίος συγγραφέας, μου αποκαλύψετε περισσότερα για τον εαυτό μου». Συμφωνήσαμε να συναντηθούμε τη μεθεπόμενη ημέρα ώστε να περιπλανηθούμε στην πόλη και,

κάπως έτσι, ευτύχησα να γίνω ο συνοδός της σε αυτό που έμελλε να αποδειχθεί το πρώτο μοιραίο σκαλοπάτι προς το θέρετρο των μελλοθανάτων όπου βρίσκομαι σήμερα παγιδευμένος.

Όσο παγερά κι αν θα ήθελα τώρα πια να προσεγγίζω τις λίγες μαγικές στιγμές αυτής της ιστορίας, μου είναι αδύνατον να αγνοήσω το ρίγος συγκίνησης που με διατρέχει κάθε φορά που ανακαλώ στη μνήμη μου το μεγαλύτερο μέρος εκείνου του απογεύματος. Αγγίζοντας σχεδόν ο ένας τον άλλο, περιδιαβήκαμε τις σκονισμένες πλατείες και τα μονοπάτια κάτω από τα στιλπνά δέντρα, κατά μήκος της παραλίας, και τα πρόσωπα που προσπερνούσαμε έμοιαζαν με τους σφραγιδόλιθους του ίδιου του πεπρωμένου μας: ήταν πρόσωπα κάτω από σύννεφα που δάκρυζαν, ένας σακάτης αχθοφόρος που έσερνε το κάρο του, πεπλοφορούσες χανούμ οι οποίες επέστρεφαν ανήσυχες στα σπίτια τους, ένας εραστής που γυρνούσε κι αυτός βιαστικά στη νόμιμη κατοικία του, γαντζωμένος από το φθαρμένο κράνος του πανικού.

Τρώγοντας σε ένα υπαίθριο κιόσκι προς την πλευρά του Σαρράι Μπουρνού, απέναντι από το Σκούταρι, όπου η Φλόρενς Νάιτινγκεϊλ* εργάστηκε στο μεγάλο νοσοκομείο νοσηλεύοντας στρατιώτες στον Κριμαϊκό Πόλεμο, μου είπε, αυτή τη φορά σε ραγισμένα αγγλικά, ότι ο πατέρας της είχε πρωτοεμφανιστεί στη ζωή της μόλις πριν από μερικούς μήνες, ότι η μητέρα της πέθανε από δυσεντερία στην επιδημία του 1891, ότι μεγάλωσε με ένα θείο ο οποίος την κακοποιούσε από τα δώδεκα και ότι γνώρισε τον έρωτα στο χλωμό, αποστεωμένο από τη φυματίωση πρόσωπο ενός μακρινού εξαδέλφου της το καλοκαίρι που το έσκα-

* Florence Nightingale (1820-1910): Διάσημη Αγγλίδα νοσηλεύτρια στον Κριμαϊκό Πόλεμο. Έθεσε τις βάσεις της σύγχρονης νοσηλευτικής και το 1907 τιμήθηκε με το παράσημο του Τάγματος της Αξίας.

σε από το σπίτι, στα δεκάξι της. Φυσικά, αδυνατώ να αντιληφθώ τι ακριβώς την έσπρωξε να μου τα πει όλα αυτά. Κρεμασμένος τότε από τα χείλη της, είχα αρχίσει να φλερτάρω με την εντύπωση ότι κάποια συνάφεια ρομαντικής φύσεως αναπτυσσόταν ανάμεσά μας και ότι, πιθανώς, ήταν και εκείνη ερωτευμένη μαζί μου. Τελικά, θέλοντας να απαλύνω τη μελαγχολία με την οποία είχαν χρωματίσει τα μάτια της οι πνιγερές αναμνήσεις, μόλις τελειώσαμε το γεύμα μας, κάλεσα μια άμαξα και τη συνόδευσα σε ένα από τα σημεία της όχθης όπου μπορείς να επιβιβαστείς στα ατμόπλοια που διασχίζουν το Βόσπορο [δυστυχώς δεν έχω τα χρήματά του – έμαθα ότι εκείνος την πήγε φέτος στο *Χέιντεν*, το αγγλικό κατάστημα στη Μεγάλη Οδό, προκειμένου να ψωνίσει φουστάνια]. Τιμππούσαμε λουκούμια στην πλώρη του πλοίου, όταν την άκουσα να ολοκληρώνει την εξιστόρησή της, λέγοντάς μου ότι τρία χρόνια μετά το θάνατο του εξαδέλφου της από την αρρώστια, ερωτεύθηκε έναν από τους ιδιοκτήτες του *Λε Σατ Νουάγ*, στο οποίο είχε αρχίσει να κάνει τα πρώτα βήματά της ως χορεύτρια. Ό,τι έμεινε να της θυμίζει τον παράφρονα Ζακ είναι η βαθιά ουλή ψηλά στο μπράτσο, που φτάνει ως την αμασχάλη. Και κάπως έτσι, με την ανθισμένη πληγή που αφάνιζε τον κόσμο, με ώθησε να πιστέψω ότι ήμουν ο σωτήρας που περιμένε πάντα, μόνο και μόνο για να με εκθρονίσει από το αξιωμα μου στο δρόμο της επιστροφής μας προς το *Μαριμπάρ*.

Θυμάμαι καλά τη σκηνή. Ένα κύμα ανησυχίας ως προς την ασφάλειά της είχε διατρέξει έξαφνα τις αισθήσεις μου και σκεφτόμουν όλα όσα είχαν πάρει κατά καιρούς τα αυτιά μου για ανθρώπους που έφτασαν κοντά στον Χαμίτ και σαπίζουν τώρα στο βυθό του Βοσπόρου. Τότε ήταν που εξέφρασε τη λύπη της για το ότι είχε αναλωθεί σε τόσο δυσάρεστα γεγονότα και ρώτησε να μάθει για τη δική μου ζωή, γεγονός που με έκανε προς στιγμήν να θεωρή-

σω ότι είχε εκλάβει την περισυλλογή μου ως αμηχανία απέναντι στα οδυνηρά συμβάντα που την είχαν σημαδέψει. Από φόβο μήπως τη φέρω σε δύσκολη θέση, προτίμησα να μην εκφράσω κάποιο σχόλιο επ' αυτού και έπραξα ό,τι μου ζήτησε. Ωστόσο, το μόνο που στοιχηματίζω ότι άκουσε ήταν πως βρισκόμενι ενάμιση χρόνο στην Κωνσταντινούπολη. Όταν επιχείρησα να ανατρέξω σε παλαιότερες εποχές, συνειδητοποίησα ότι η φωνή μου δεν έφτανε στα αυτιά της. Μνημονεύω το συγκεκριμένο στιγμιότυπο με απροσμέτρητη οδύνη διότι, από το σημείο εκείνο, όποιο φως κι αν είχε λαμπρύνει δειλά την ψυχή μου άρχισε πάλι να τρεμοσβήνει. Από λεπτότητα, ίσως, προτίμησα να σιωπήσω και η Σολάνζ δεν προέβη στην παραμικρή αντίδραση, παρά μόνο συνέχισε να βαδίζει πλάι μου χαμένη στις ατέρμονες σκέψεις της. Προφανώς, την ώρα εκείνη αντιλαμβανόταν το εύρος της έκθεσης στην οποία είχε υποβάλει τον εαυτό της ενώπιον ενός ανθρώπου που αντίκριζε μόλις για δεύτερη φορά και αισθανόταν ανήμπορη να εξηγήσει τη δύναμη της οικειότητας που είχε υποκινήσει αυτή τη βαθιά εξομολόγηση. Αργότερα, το ίδιο βράδυ, θα κατέτρυχε το μυαλό μου η υποψία ότι, αφού ο εξάδελφός της έσβησε από φυματίωση και εκείνος ο προαγωγός προσπάθησε να την ακρωτηριάσει, δεν αποκλείεται να ζει διαρκώς υπό το φόβο πως τα συναισθήματά της είναι καταραμένα. Πάντως, μπροστά στην αναπάντεχη αυτή τροπή, ένιωσα πανικό, και στην ανασφάλεια που φανέρωσα θα πρέπει να αποδώσω, ως ένα βαθμό, την προστριβή που έλαβε χώρα ανάμεσά μας στη φιδογυριστή ξύλινη σκάλα που οδηγεί στην κεντρική είσοδο του *Μαριμπάρ*.

«Θέλω να σας ξαναδώ», της είπα, παρακλητικά σχεδόν.

«Δεν ξέρω αν είναι καλή ιδέα», μου απάντησε.

«Μα... τι πάθατε ξαφνικά;» έκανα εντελώς αιφνιδιασμένος.

«Μέχρι πριν από λίγο μου μιλούσατε για τη ζωή σας».

«Και σας εκμυστηρεύθηκα πράγματα που δεν έχω αποκαλύψει σε κανέναν. Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί παρασύρθηκα έτσι».

«Μήπως επειδή υπάρχει κάποια πιθανότητα να αισθάνεστε κάτι για μένα;» αποτόλμησα εντέλει.

«Ω, αφήστε με!» ψέλλισε. «Τι ακριβώς ζητάτε από μένα; Και για να βάλουμε τα πράγματα στη θέση τους, ποιος είστε;»

«Τι εννοείτε ποιος είμαι;» αντέτεινα έκπληκτος. «Γνωρίζετε ποιος είμαι. Μας σύστησε ο διευθυντής του ξενοδοχείου στο οποίο μένετε. Δεν έχετε εμπιστοσύνη στον κύριο Χόπκινς;»

«Είστε ξένος, δουλεύετε σε πρεσβεία, θα μπορούσατε να ενεργείτε για λογαριασμό οποιουδήποτε».

«Και τι σας ωθεί να υποψιάζεστε ότι τα κίνητρά μου απέναντί σας θα μπορούσαν να είναι κακόβουλα;»

«Δε με ρωτήσατε ποιος είναι ο λόγος του ταξιδιού μου σε τούτη τη χώρα. Αυτή είναι η πρώτη ερώτηση που θα έκανε κάποιος».

«Δε συνηθίζω να υποβάλλω προσωπικές ερωτήσεις σε κυρίες», δικαιολογήθηκα. «Αν θέλετε, μπορείτε να μου πείτε μόνη σας».

«Λόγοι υγείας», πρόφερε, «αλλά δεν επιθυμώ να σας τους αποκαλύψω κι αυτούς. Αρκετά με τις δικές μου εκμυστηρεύσεις. Τώρα είναι η σειρά σας να μιλήσετε. Ο κύριος Χόπκινς είπε ότι είστε θαυμαστής μου. Τι ακριβώς ξέρετε, λοιπόν, για το πρόσωπό μου;»

Φυσικά δεν της ανέφερα λέξη για τους σκανδαλιστικούς ψιθύρους που κυκλοφορούσαν. Όλη η αλήθεια που της εξέθεσα περιορίστηκε στα εξής λόγια: «Ξέρω ότι η φήμη σας έχει ξεπεράσει τα σύνορα της Γαλλίας. Σας είδα στο λιμάνι την ημέρα που ήρθατε. Και θα ήταν παράλειψή μου αν δε μνημόνευα τον υπέροχο πίνακα του Αλμπέρ Κλαρί στο σαλόνι του ξενοδοχείου σας. Αρκετά πρωινά μου κράτησε συντροφιά τούτος ο πίνακας».

«Και γιατί να επιζητείτε τη συντροφιά ενός πίνακα;» με ρώτησε γελώντας. Ήταν φανερό πως τα λόγια μου την είχαν καλμάρει.

«Μα... επειδή απεικονίζει εσάς», αποκρίθηκα, κι αίφνης το σκηνικό επανήλθε στη ρομαντική χίμαιρά μου. «Δεν είναι προφανές ότι είμαι ερωτευμένος μαζί σας;» κατάφερα να πω, αφού

ξεπέρασα ένα στιγμιαίο κόμπιασμα. «Η καρδιά μου είναι δική σας από την πρώτη στιγμή που σας είδα». Ένα ναυάγιο ξεβραζόταν στην ξέρα της μοίρας του, για να απομείνει κουφάρι που θα το διαβρώσει ο καιρός.

«Ω, είστε πολύ νέος», μου ψιθύρισε, αγγίζοντας με το χέρι της το μάγουλό μου και, όπως έγειρε πάνω μου, ένα ρίγος, που ποτέ άλλοτε δεν είχα αισθανθεί, διαπέρασε απ' άκρη σ' άκρη το δύστυχο κορμί μου.

«Είμαι είκοσι επτά ετών», δήλωσα περισσότερο κατηγορηματικά από όσο απαιτούσε η κατάσταση. «Θα πρέπει να έχουμε την ίδια ηλικία».

«Δεν είναι θέμα ηλικίας», είπε εκείνη, χαρίζοντάς μου ένα τρυφερό φιλί στο μάγουλο και ύστερα άλλο ένα στο μέτωπο. Προσπάθησα με τη σειρά μου να τη φιλήσω στα χείλη, ωστόσο έκανε πίσω και στάθηκε απέναντί μου με βλέμμα απροσδιόριστα στοργικό, όπως ίσως θα κοιτούσε η Φλόρενς Νάιτινγκεϊλ στο νοσοκομείο της έναν ετοιμοθάνατο στρατιώτη. «Δεν είναι θέμα ηλικίας», επανέλαβε. «Έχετε πολλούς έρωτες να ζήσετε και πολλά βιβλία να γράψετε. Εγώ δεν είμαι παρά ένας μπελάς. Πιστέψτε με, μόνο μαράζι φέρνω στη ζωή των ανδρών. Και ατυχία».

«Δεν μπορεί να είναι αλήθεια αυτό», ψέλλισα. «Είμαι βέβαιος ότι είστε υπέροχη και ότι κρύβετε πολλούς θησαυρούς μέσα σας. Αφήστε με να σας σώσω από τα σύννεφα που δακρύζουν» –στο μυαλό μου είχα όσους την ξεζουμίζουν με τη δύναμη του χρίματος και της εξουσίας–, «γιατί μπορώ να τα καταφέρω, κι εσύ μην είσαι ακόμη σημαντικός».

«Σας παρακαλώ, ξεχάστε με», είπε.

«Και όλα όσα μοιραστήκατε μαζί μου δε σημαίνουν τίποτα;»

«Ήταν μια παρόρμηση, ένα λάθος. Σας εκλιπαρώ, σβήστε τα και αυτά από τη μνήμη σας. Δε θα μπορούσατε να μου προσφέρετε τίποτα. Ίσως σε κάποια άλλη φάση της ζωής μας, εάν είμαστε τυχεροί».

«Α, ναι, όταν θα έχω κατακτήσει τη λογοτεχνική δόξα».

«Μη γίνεστε πικρόχολος. Vous êtes un charmeur, η ζωή είναι μπροστά σας. Και είμαι σίγουρη ότι θα τα καταφέρετε. Απλώς, εμένα ξεχάστε με. Έχω υπομείνει πολλή βροχή, δεν αντέχω άλλα σύννεφα».

Θα περίμενε κανείς ότι, σαν σκοτεινή πριγκίπισσα από κάποιο παλαιό λαϊκό παραμύθι, θα άφηνε την ταφόπλακα ετούτων των λέξεων να σφραγίσει την έξοδό της από τη ζωή μου, εγκαταλείποντας από τότε τα συντρίμια του ναυαγίου. Ωστόσο, δεν έγινε ακριβώς έτσι. Για να την ξεχάσω, έπρεπε το χρονικό της απόρριψής μου να παραταθεί.

«Ω, ας μη χαλάσουμε άλλο τις καρδιές μας», είπε. «Τι λέτε για έναν περίπατο αύριο το απόγευμα στη γέφυρα του Γαλατά; Σίγουρα δεν είναι η πιο ρομαντική γέφυρα στον κόσμο, αλλά θα ήθελα τόσο πολύ να την επισκεφτώ κι ο ασφαλέστερος τρόπος είναι να με συνοδεύσει κάποιος σαν εσάς».

Καθώς δραςκελούσε κεφάτη τη σκάλα του *Μαριμπάρ*, ένας άνθρωπος περπατούσε με κυρτωμένους ώμους πάνω στην ξέρα του.